2E BESTUURSRAPPORTAGE 2022

Inleiding

Voor u ligt de 2e Bestuursrapportage 2022. Hierin rapporteren wij voor het lopende begrotingsjaar 2022 op zaken waar beleidsmatige en financiële afwijkingen en of actualiteiten zijn voor eventuele (bij)sturing.

Deze 2e Bestuursrapportage sluit met een positief saldo waarvan wij voorstellen dit saldo ten goede te laten komen aan de Algemene Reserve. Stapsgewijs wordt door de organisatie toegewerkt naar de ambitie Financiën in Control die door het College en de Gemeenteraad is bepaald. Het realiseren van die ambitie vraagt tijd. Conform het besluit van het College op 27 september 2022 wordt in december aan uw Gemeenteraad voorgesteld hiervoor 2025 te hanteren. Bij een aantal onderwerpen hebben wij ervoor gekozen deze in de tijd op te schuiven.

In Hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de stand van zaken van de speerpunten uit de programmabegroting. Het hoofdstuk is uitgewerkt per programmaniveau. Afwijkingen met betrekking tot verbonden partijen zijn eveneens per programma weergegeven.

Vervolgens zijn in Hoofdstuk 2 financiële afwijkingen boven de € 50.000 beschreven en is er een toelichting gegeven voor de afwijkingen. De stand van zaken tot en met augustus 2022 is hierin meegenomen.

In december bieden wij u de slotwijziging voor het lopende jaar 2022 aan. Hierin worden eventuele mutaties vanaf september betrokken. Deze kunnen van invloed zijn op het saldo van de jaarrekening. De eindrapportage over 2022 is de jaarrekening die u in juli 2023 ontvangt.

Inhoudsopgave

1. Stand van zaken speerpunten 4
Programma 1 – Ruimte en beheer 5
Programma 2 – Economie 8
Programma 3 – Sociaal domein 12
Programma 4 – Bestuur en veiligheid 17

2. Financiële afwijkingen 21
Financiële samenvatting 26

1. Afwijkingen speerpunten

Programma 1 – Ruimte en beheer

Speerpunten

1.1 Beheer openbare ruimte en accommodaties
De openbare ruimte is goed onderhouden, toegankelijk en zo duurzaam mogelijk ingericht en de gemeentelijke accommodaties zijn beperkt in aantal, goed onderhouden, energiezuinig en toegankelijk voor mensen met een beperking.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Afwijkingen 2e Berap
1.1.3 Kernenbeleid Evenwicht in vraag en aanbod van voorzieningen in de vijf grootste kernen van de gemeente. Behoud van een goede binnen- en buitensportaccommodatie in de vijf grootste kernen van de gemeente. Een ontmoetingsruimte voor algemeen gebruik in de overige kernen.	We geven uitvoering aan de nota Sport zoals die in de raadsvergadering van september 2021 is vastgesteld. Vooruitlopend daarop worden de binnensportaccommodaties in de kernen Aardenburg (2022) en IJzendijke (2024) vernieuwd door de realisatie van nieuwe multifunctionele centra.	Aanlegvergunning werd afgegeven en opdracht tot het realiseren van een tweetal padelbanen op de tennisaccommodatie in Aardenburg werd door SJEF verstrekt. Het MFC Aardenburg is opgeleverd, met als onderdeel een sportzaal Het college heeft besloten de uitvoering van de Sportnota te temporiseren.
1.1.7 Optimaal onderhoud aan bomen in openbare ruimte.	Uitvoering geven aan het nieuwe onderhoudsbestek Bomen waarvoor in het vierde kwartaal 2021 opdracht wordt gegeven.	Voor het verder kunnen uitwerken van het bestek, zijn er eerst nog wat aanpassingen doorgevoerd in ons beheerpakket obsurv/bomenapp. Dit is in het 2e kwartaal uitgevoerd en begin september opgeleverd. Het afronden en aanbesteden van het onderhoudsbestek Bomen vraagt iets meer tijd maar de aanbesteding vindt voor het eind van het jaar plaats. Het gelijktijdig aanpakken van losse locaties blijft onveranderd.

1.2 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Een betere aansluiting van vraag en aanbod op de woningmarkt met aandacht voor nieuwe woonvormen, combinaties wonen-zorg en het voorkomen van (langdurige) leegstand. Dit geldt voor alle kernen waarbij specifieke aandacht zal uitgaan naar Nieuwvliet, IJzendijke en Aardenburg. Tevens is het van belang om in te spelen op

veranderende wetgeving en daarbij rekening te houden met de veranderende rol van de overheid.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Afwijkingen 2e Berap
1.2.1 Omgevingswet Een vlotte overgang van bestaande naar nieuwe wetgeving. Zoals nu voorzien wordt de Omgevingswet in juli 2022 van kracht. Deze wet voorziet in het samenvoegen van vele wetten en verordeningen, met als doel deregulering, minder vergunningen en meer overzicht voor de burger.	Voorbereidingen treffen voor de invoering van de Omgevingswet en oefenen met de nieuwe wet- en regelgeving, evenals testen van en oefenen met het nieuwe zaaksysteem portaal Leefomgeving voor vergunningen, toezicht en handhaving. Daarnaast wordt het personeel verder voorbereid en opgeleid. Voor de inwerkingtreding moet tenminste voldaan worden aan de minimale actiepuntenlijst van de VNG (laatste versie 9 juni 2021), gericht op processen vergunningverlening en toezicht en handhaving, burgerparticipatie, adviesrecht, gedecentraliseerde bodemtaken, kostenverhaal, leges, mandaat en planschade. De onderdelen waarover besluitvorming moet plaatsvinden zijn opgenomen in de bestuurlijke jaaragenda.	Medio november wordt besloten of de Omgevingswet al dan niet in werking treedt per 1 januari 2023. De interne voorbereidingen zijn gebaseerd op die datum.

1.4 Verkeer, vervoer en waterstaat
Optimaliseren van de mobiliteit. Dit houdt in ieder geval in: een veilig routenet (gebiedsontsluiting), een effectief parkeer- en vervoerssysteem en goede bereikbaarheid van voorzieningen. Tevens wordt gestreefd naar een goed werkend watersysteem.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Afwijkingen 2e Berap
1.4.1 Parkeren De juiste parkeerder op de juiste plaats. Dit vraagt met name aandacht in de kernen en langs de kust.	We ontwikkelen een parkeervisie voor parkeren aan de kust en in de kernen. De eerste fase is aanpassing van de huidige parkeervisie om digitalisering mogelijk te maken in het eerste halfjaar van 2022. Deze aangepaste visie wordt in december	Aan de uitvoering van het raadsbesluit van december 2021 wordt gewerkt. Afronding van het project is voorzien medio 2023.

	2021 aan de raad ter vaststelling aangeboden. Vervolgens ontwikkelen we de parkeervisie in 2022 verder in nauwe samenhang met de omvangrijkere op te stellen mobiliteitsvisie. Daarna worden de uitvoeringsplannen van de parkeervisie voorbereid.	
1.4.3 Gebiedsgerichte aanpak We streven naar een breed gedragen wegen-categorisering en slagenstructuur (inclusief de route parallel aan de kust).	We nemen initiatief om met de andere wegbeheerders en belanghebbenden te komen tot GGA-projecten (gebiedsgerichte aanpak). Momenteel bereiden we een gemeentelijke mobiliteitsvisie voor die voor de raadcyclus van december 2021 geagendeerd staat.	Een goed voorbeeld van een GGA die momenteel in uitvoering is, is het Masterplan Nieuwvliet met daarin als onderdeel de herinrichting van de Sint Bavodijk. Indien andere projecten op stapel komen die gezamenlijk met andere wegbeheerders opgepakt kunnen worden (om kosten en materieel te besparen bijv.), dan zullen we dit gezamenlijk uitvoeren.

Verbonden partijen

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland

Uitgangspunten deelnemersbijdrage
In 2020 stemde het algemeen bestuur in met de evaluatie P*Q en wordt vanaf het uitvoeringsjaar 2021 op werkelijke uren afgerekend. Naar verwachting vindt in 2021 opnieuw een evaluatie plaats van de P*Q systematiek. In 2022 wordt het afrekenen op werkelijke uren geëvalueerd. De begrote deelnemersbijdrage voor 2022 bedraagt € 10 miljoen.

Afwijkingen 2e Berap

Uitgangspunten deelnemersbijdrage
De evaluatie van de kengetallen in de P*Q-systematiek wordt in 2022 gehouden in plaats van in 2021.

Programma 2 – Economie

Speerpunten programma 2

2.2 Bedrijfsinfrastructuur Er is sprake van een gezond vestigingsklimaat voor bedrijven.		
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen:**	**Afwijkingen 2e Berap**
2.2.2 Een op de vraag afgestemd aanbod van bedrijventerreinen.	We streven er naar om ook in de toekomst te kunnen beschikken over voldoende bedrijventerreinen. We doen dit door: - het reeds in 2022 (i.p.v. 2023) uitvoeren van de werkzaamheden tot de aanleg van de extra ontsluiting in de zuidoostelijke strook van het bedrijventerrein Deltahoek Uitbreiding. Hierdoor kan ook dit gedeelte van het terrein beter worden verkaveld; - het bedrijventerrein De Vlaschaard uit te breiden met 2,5 ha netto uitgeefbaar terrein; - vooralsnog geen invulling te geven aan het voornemen tot het weg bestemmen van de private bedrijventerreinen. Het aanvullende bedrijventerrein in Nieuwvliet en Sluis vergroot het aanbod voor geïnteresseerde bedrijven die zich willen vestigen in onze gemeente.	De uitbreiding van de Vlaschaard is voorzien voor ca 3,8 ha netto uitgeefbaar i.p.v. 2,5 ha. Hiertoe wordt nog in 2022 een herziene regionale bedrijventerreinen-programmering voorgelegd ter vaststelling bij de colleges van de Zeeuws-Vlaamse gemeenten en vervolgens aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland. De uit te voeren werkzaamheden in 2022 worden – conform de vastgestelde exploitatieopzetten – uitgevoerd voor de bedrijventerreinen Vlaschaard III en Deltahoek Uitbreiding. Werkzaamheden op Stampershoek en Technopark worden daarna opgepakt.
2.2.4 Agrarische sector Een toekomstbestendige en duurzame agrarische sector.	We gaan (economisch) beleid opstellen voor de agrarische sector gericht op versterking van het platteland.	De economische agenda wordt aangeboden in de raadscyclus van oktober 2023.

2.3 Recreatie, toerisme en cultuur De productiviteit in de toeristische sector wordt in samenwerking met andere sectoren verhoogd, onder andere op basis van promotie.		
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen:**	**Afwijkingen 2e Berap**
2.3.3 Een goede afstemming tussen toerisme en zorg.	We willen invulling geven aan de verbinding tussen de sectoren toerisme en zorg op grond van het stimuleringsprogramma Gezondheidstoerisme en de aanpak Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen. Ook onderzoeken we opnieuw samen met Nucleus, Recron en CZ de mogelijkheden van een vakantiezorgpost. Op deze vakantiezorgpost kunnen toeristen met iedere zorgvraag, op vaste tijden, binnenlopen.	Om de vakantiedrukte op de huisartsenposten te verminderen hebben de huisartsen in Breskens, Sluis en Oostburg besloten om met de Medicoo app te gaan werken. Deze app biedt persoonlijke zorg aan patiënten via live chat en beeldbellen. Na een korte introductie en een aantal vragen de patiënt zijn gegevens in moet vullen, kan de gezondheidsvraag gesteld worden via een live chat. Er zit een team van verpleegkundigen en huisartsen klaar, die antwoord geeft op de gestelde vragen. Hierdoor wordt de druk op de huisartsenpraktijk verlicht omdat de eerste vragen afgevangen worden door de mensen achter de App. Ook krijgen de huisartsen niet meer al deze telefoontjes, wat ook weer scheelt. Via posters en flyers worden de toeristen in drie talenhierover geïnformeerd. De pilot wordt eind 2022 geëvalueerd waarna de raad wordt geïnformeerd over de uitkomsten.
2.3.5 Visie toeristenbelasting Een breed gedragen visie op de besteding van de toeristenbelasting waarbij bestaande onderzoeken leidend zijn.	We gaan met betrokken partijen (waaronder HISWA-RECRON en ondernemersverenigingen) een visie opstellen met betrekking tot de besteding van de toeristenbelasting.	Toeristenbelasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Met betrokken partijen is dit gedeeld. We blijven met de sector recreatie en toerisme in gesprek over de uitvoering van het beleid.
2.3.6 Cultureel Meer structurele afstemming, samenwerking en kennisuitwisseling tussen	Ook extern wordt de samenwerking actief opgezocht. Een verkennend	Op 8 juni 2022 hebben we een bijeenkomst georganiseerd voor culturele

de gemeente en cultuurinstellingen en tussen cultuur- en erfgoedinstellingen onderling.	overleg over de rol van molens in streekpromotie vond plaats. Het jaarlijkse molenoverleg wordt opgepakt waarbij streekpromotie aan de agenda wordt toegevoegd. Aan de hand van de museumvisie (vastgesteld in 2021) wordt de samenwerking tussen musea onderling en de gemeente verder ingevuld. Vanaf mei tot eind 2021 is capaciteit beschikbaar gesteld om hieraan uitvoering te geven. In het najaar vindt een culturele markt plaats met en voor alle culturele instellingen uit de gemeente.	organisaties in de gemeente. Het doelom onderlinge bekendheid te vergroten en verdere samenwerking te stimuleren, werd daarin bereikt. Verder kwam de wens naar voren om een gezamenlijk platform te creëren en meerdere bijeenkomsten per jaar te organiseren. We bekijken hoe dit vorm kan krijgen. Aan de capaciteit voor uitvoering van de museumvisie is deels invulling gegeven. Deze inzet is structureel geborgd.

Verbonden partijen

Holding Zeeuwse Visveilingen B.V. (HZV)

De gemeente Sluis heeft een verschil van inzicht met de meerderheidsaandeelhouder en HZV zelf over de toekomst van het bedrijf. Concreet ziet dit verschil van inzicht op de continuïteit van het bedrijf en de positie van Breskens als aanlandplaats van garnalen. De gemeente ziet, in samenspraak met lokale bedrijven en vissers, mogelijkheden voor Breskens in relatie met de totale planontwikkeling in het Havengebied en werkt dat op dit moment verder uit. HZV, daarbij gesteund door de meerderheidsaandeelhouder, wenst alle bedrijfsactiviteiten te verplaatsen naar Vlissingen. De gemeente heeft inmiddels de in de aandeelhoudersovereenkomst voorgeschreven procedure in werking gezet om de samenwerking tussen de aandeelhouders te beëindigen. In eerste instantie wordt in een mediationprocedure gepoogd afspraken te maken over de beëindigingsvoorwaarden. Afhankelijk van de uitkomst heeft dit gevolgen voor de ontwikkelingen in en rond het Havengebied Breskens.

Afwijkingen 2e Berap

De locatie voor het zeven en sorteren van garnalen is op verzoek van directie en RvC door de minister gewijzigd van Breskens naar Vlissingen. Deze wijziging hoeft geen gevolgen te hebben voor de inrichting het viscentrum en/of de beoogde bedrijfsvoering in Breskens. In het viscentrum is een particuliere visgroothandel c.q. visverwerkingsbedrijf voorzien. Dit bedrijf is bereid om kotters te lossen, de opslag en het transport te regelen naar een visveiling en/of garnalenzeef.

Het eerder aangevraagde mediationtraject, dat moet leiden tot een beëindiging van de samenwerking tussen de aandeelhouders is nog niet gestart. De beide aandeelhouders wachten op een overnamebod voor het totale aandelenpakket en onderliggende eigendommen (of onderdelen daarvan). We verwachten dit bod op korte termijn. Als een overname niet lukt, dan sturen we op liquidatie conform eerder advies en zal het vastgoed worden verkocht.

PZEM N.V.

Na de afwikkeling van de ontvlechting van Evides is PZEM aangekomen in de laatste fase van de uitvoering van de aandeelhoudersstrategie: de fase waarin de laatste onderdelen zoveel mogelijk gezamenlijk moeten worden verkocht. Dit zal ook de moeilijkste transactie worden.
Omdat het belang in EPZ en de daarmee samenhangende contracten op dit moment niet verkoopbaar zijn en (voorlopig) bij PZEM moeten blijven, zullen de overgebleven commerciële activiteiten moeten worden afgesplitst. Deze ontvlechting, ook wel herstructurering genoemd, vindt nu plaats. Hierdoor zullen er naast Evides twee energie-onderdelen binnen PZEM komen.
Eén met de EPZ-gerelateerde activiteiten en het tweede onderdeel met de overige activiteiten, ook wel de wholesale-activiteiten genoemd. Deze wholesale-activiteiten betreffen de B2B en met name de PPA (purchase power agreement) portefeuille, de trading desk, het 50% belang in gascentrale Sloe, de pijpleiding Zuid-Beveland Leiding, het belang in biomassacentrale BMC Moerdijk en overige contracten omtrent gasopslag en transport. Deze wholesale-activiteiten zullen wellicht verkocht gaan worden en deze verkoop kan gezien worden als sluitstuk van de aandeelhoudersstrategie. Deze was erop gericht om de PZEM/Delta-activiteiten te vervreemden en de risico's voor de aandeelhouders zoveel mogelijk terug te brengen.
Wat vervolgens (na verkoop van de wholesale-activiteiten) overblijft in PZEM is het belang in EPZ en de liquiditeitspositie in de vorm van beleggingen en uitzettingen. Naarmate we dichterbij de sluiting van de kerncentrale komen, of door verbeterde resultaten dankzij hogere energieprijzen, zal er overliquiditeit ontstaan. Deze overliquiditeit zal waar mogelijk en door de tijd aan de aandeelhouders worden uitgekeerd. De beheerorganisatie van deze activiteiten wordt ingericht als onderdeel van het wholesale verkoopproces. De huidige governance structuur blijft op deze activiteiten van toepassing.

Inzake EPZ is sprake van een discussie over de bedrijfsduurverlenging. Bij een eventuele bedrijfsduurverlenging maakt PZEM een financieel economische beoordeling, naast de evaluatie van de technische en operationele haalbaarheid. PZEM ondersteunt de lijn van EPZ dat hiervoor, naast een aanpassing van de wet, een duidelijke afspraak moet worden gemaakt met de rijksoverheid over de vraag hoe om te gaan met beperking van het marktrisico voor de aandeelhouders, alvorens een voorstel tot het definitieve onderzoek naar de technische haalbaarheid aan de aandeelhouders van EPZ kan worden voorgelegd.
Gezien de lange doorlooptijden is een tijdige besluitvorming essentieel.

EPZ zal als vergunning- en locatiehouder een belangrijke rol kunnen spelen bij de discussie over de bouw van nieuwe kerncentrales in Nederland. Zo heeft het kabinet de opdracht gegeven om een marktconsultatie uit te voeren onder welke voorwaarden marktpartijen bereid zijn te investeren in kerncentrales in Nederland.

Afwijkingen 2e Berap
De verkoop van wholesale-acitiviteiten zal naar verwachting in het laatste kwartaal van 2022 worden afgerond, waarbij de raad middels een voorhangprocedure zal worden betrokken. De definitieve instemming met de verkoop betreft een collegebevoegdheid.

In 2022 is de eerste dividenduitkering van PZEM ontvangen. Voor het overgrote deel wordt dit dividend ingezet voor de aflossing van de lening van GBE Aqua, waardoor de gemeente een belang verwerft in de vorm van een deelneming. Een kleiner deel van het dividend kan vrij worden aangewend. In de 1e Berap 2022 is besloten dit vrije dividend te storten in een bestemmingsreserve voor het afdekken van risico's. Ten opzichte van de 1e Berap 2022 is er een nieuwe prognose ontvangen van de te ontvangen dividenden. In het hoofdstuk Financiële afwijkingen zal hier nader op ingegaan worden.

Programma 3 – Sociaal domein

Speerpunten

3.1 Samenkracht
Inwoners nemen verantwoordelijkheid voor elkaar en voor hun woon- en leefomgeving.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Afwijkingen 2e Berap
3.1.1 Maatschappelijk werk We realiseren een algemene voorziening voor maatschappelijk werk voor de begeleiding van kwetsbare inwoners. Deze voorziening is duidelijk herkenbaar en vrij toegankelijk. Het belang van de klant staat voorop.	Maatschappelijk werk is onderdeel van de scenario's. In 2022 geven we verder uitvoering aan dit scenario. Hierbij wordt het advies over de inrichting van de toegang meegenomen.	Gewerkt wordt aan een voorstel om meer aandacht te geven aan schoolmaatschappelijk werk in zowel basisonderwijs als voortgezet onderwijs.
3.1.3 Toegankelijkheid Alle gemeentelijke gebouwen en de openbare ruimte zijn toegankelijk voor onze inwoners en toeristen en organisaties worden gestimuleerd om hun gebouwen, openbare ruimten en evenementen toegankelijk te maken.	In 2022 voeren we de acties uit de nota Lokale agenda toegankelijkheid verder uit. Eind 2022 wordt een nieuwe nota aan de raad aangeboden.	De nota Lokale agenda wordt u aangeboden in de raadscyclus van uiterlijk 1e kwartaal 2023

3.2 Ondersteuning en begeleiding
Alle inwoners (inclusief nieuwkomers) kunnen naar wens en vermogen participeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Waar nodig worden mensen in een kwetsbare positie gestimuleerd, geholpen en beschermd.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Afwijkingen 2e Berap
3.2.2 Arbeidsparticipatie Zoveel mogelijk mensen vanuit de uitkering aan een baan helpen (zie 2.1.1). Een goed taalniveau voor alle inwoners en een vlotte integratie van statushouders en andere nieuwkomers, zodat ze volledig	We starten met de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering. We evalueren periodiek en informeren de gemeenteraad via de bestuursrapportage en het jaarverslag.	Wij verwachten in 2022 meer statushouders te huisvesten dan de opgelegde taakstelling. De voorziene nieuwe taalinfrastructuur inburgering is, ondanks de krapte op de arbeidsmarkt, vanaf september operationeel. Door het tekort aan arbeidskrachten is het ook lastig om voldoende dagdelen kinderopvang

kunnen meedoen in de samenleving.		voor de doelgroep te realiseren.
3.2.5 Maatwerkvoorzieningen Wmo We willen dat mensen die in financiële problemen dreigen te komen, vroegtijdig hulp zoeken. We willen het aantal cliënten dat gebruik maakt van geïndiceerde maatwerkvoorzieningen terugbrengen naar het gemiddelde aantal bij vergelijkbare gemeenten.	Het beleidsplan Schuldhulpverlening is vastgesteld in 2021. In 2022 worden indicatoren schuldhulpverlening toegevoegd aan de kwartaalrapportage Sociaal Domein. In 2022 worden de Wmo-beleidsregels geactualiseerd ten aanzien van individuele voorzieningen (algemeen gebruikelijk en/of per woonzorglocatie). Als onderdeel van de brede monitoring Sociaal Domein beoordelen we of het aantal indicaties afneemt.	De afgelopen periode is er via een verkorte en versnelde werkwijze hard gewerkt aan het wegwerken van de achterstanden die binnen de Wmo waren ontstaan. Via deze aanpak zijn ruim 500 meldingen opgepakt en afgehandeld.
3.2.6 Maatwerkvoorzieningen Jeugdzorg Jeugdhulp is beschikbaar, bereikbaar en toegankelijk. Afname aantal indicaties en kosten in de jeugdzorg.	In 2022 richten we ons op de uitvoering van de actielijnen die zijn vastgesteld door de 13 Zeeuwse gemeenten in de Transformatieagenda Jeugd. Deze actielijnen zijn opgesteld volgens de landelijke transformatiedoelen voor een structureel houdbaar jeugdhulpstelsel. We richten ons daarnaast op monitoring via het Dashboard Sociaal Domein.	We blijven investeren qua opleiding en intervisie in onze eigen jeugdzorg professionals om opgewassen te kunnen zijn tegen de toenemende complexiteit in vragen. Er wordt ingezet op verschillende preventieve vormen van jeugdhulp, o.a. de POH-GGZ-Jeugd en inzet rondom schoolmaatschappelijk werk. Voor dat laatste is nu een vacature uitgezet.Half oktober vindt er een afspraak plaats met de inkooporganisatie jeugdhulp zeeland om vast te stellen waar de toename in de jeugdhulpkosten vandaan komen. Op dit moment wordt er een Zeeuws brede visie

Terugdringen van het aantal meldingen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.	Het plan van aanpak rondom scenario 28 (versterken proces- en casusregie) wordt uitgevoerd. Zeeuws en landelijk wordt er in 2022 gewerkt aan het opstellen van een hervormingsagenda. Monitoring vindt plaats via Dashboard Sociaal Domein.	op het zorglandschap ontwikkeld. Ook wordt onderzocht op welke manier er vanaf 2025 zal worden aanbesteed vanuit IJZ en voor welke vorm er wordt gekozen. Ook speelt de vraag hoe de huidige governance rondom jeugdhulp zal worden ingericht. Uitrollen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling wordt uitgewerkt.
3.2.7 Geëscaleerde zorg Een goede, naadloze aansluiting tussen enerzijds de extramurale begeleiding vanuit de Wmo en anderzijds het aanbod op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en verslavingszorg.	Er wordt uitvoering gegeven aan de eind 2021 door de gemeenteraad vastgestelde regiovisie Beschermd wonen.	De decentralisatie is met een jaar uitgesteld.

3.3 Zorg en Volksgezondheid
De zorg is toekomstbestendig en (waar mogelijk) nabij georganiseerd.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Afwijkingen 2e Berap
3.3.2 Sportbeleid en activering Stimuleren van sociale samenhang en volksgezondheid door middel van sport.	We voeren de in 2021 door de gemeenteraad vastgestelde Sportnota gemeente Sluis 2021-2025 uit.	Het nieuwe college heeft besloten de uitvoering van de Sportnota te temporiseren.
3.3.3 Toekomstige zorg Clustering wonen, zorg en voorzieningen volgens verschillende servicelevels per kern (ambulante zorg aan huis, extramurale zorg met clustering van zorgwoningen en voorzieningen, intramurale	We stellen in overleg met de zorgaanbieders, woningbouwvereniging, zorgkantoor en provincie een meerjaren uitvoeringsprogramma op om te komen tot een clustering van wonen,	Voor de kernen Oostburg en IJzendijke wordt op dit moment een masterplan opgesteld voor een integrale gebiedsontwikkeling die in beide kernen moet leiden tot een clustering van wonen,

en intensieve niet-planbare extramurale zorg).	intensieve zorg en voorzieningen in een beperkt aantal kernen op grond van 3 servicelevels.	zorg en (maatschappelijke en commerciële) voorzieningen. Besluitvorming hierover is voorzien in het eerste kwartaal van 2023
Integrale centra voor zorg en ondersteuning.	We stellen in overleg met de huisartsen, zorgverzekeraar en zorgaanbieders vanuit de ouderenzorg, jeugdzorg en GGZ een plan van aanpak op om te komen tot afgestemde, integrale, multidisciplinaire zorg, waarbij voor de cliënt de mogelijkheid bestaat tot zelfregie.	Deze ontwikkeling wordt meegenomen in ons voornemen om te komen tot een geactualiseerde visie op de zorg waarbij ook expliciet aandacht wordt besteed aan de organisatie van de zorg (begroting 2023)

Verbonden partijen

GGD Zeeland

Algemeen
In de Gemeenschappelijke regeling GGD Zeeland zijn door de Zeeuwse gemeenten, naast de taken op het terrein van de publieke gezondheid, verschillende gemeentelijke taken uit het sociaal domein ondergebracht. Zoals inkoop van Jeugdhulp en Verwijsindex en Veilig Thuis. De missie van de GGD Zeeland luidt: “Samen werken aan een gezonder en veiliger leven in Zeeland”. Op grond van deze missie treedt de GGD Zeeland op als uitvoeringsorganisatie en als adviseur van gemeenten. De GGD Zeeland heeft de ambitie om een betrouwbare, nabije en zichtbare partner van gemeenten te zijn. Een GGD die kansen ziet en benut om op basis van de vraag vanuit de gemeente(n) en de keten haar opgaven efficiënt en effectief in te vullen en de verbinding tussen preventie, zorg en veiligheid realiseert.

GGD Zeeland werkt met drie programma’s: Publieke Gezondheid, Inkoop Jeugdhulp en Veilig Thuis. Publieke Gezondheid bestaat uit drie inhoudelijke programmalijnen: Gezond In de Wijk, Fysieke Veiligheid & Bescherming en Sociale Veiligheid.

Positieve gezondheid, gezonde leefstijl en preventie als leidraad voor het beleid voor de komende jaren

We hebben allemaal in deze pandemie ondervonden hoe belangrijk een gezonde leefstijl is om weerbaar en veerkrachtig te zijn bij tegenslagen die ons treffen. De aandacht voor preventie is belangrijker geworden, echter de inspanningen en beschikbare middelen staan nog steeds in schril contrast met de waarde die dit heeft voor de volksgezondheid. De GGD wil hiervoor aandacht blijven vragen.

De GGD geeft aan dat de crisis heeft laten zien dat er in de afgelopen jaren sterk is bezuinigd op onder andere infectieziektebestrijding. Waar ooit de keuze is gemaakt voor een ‘waakvlamconstructie’ blijkt dit de afgelopen jaren onder dit niveau te zijn gedaald. Dit vraagt om een heroriëntatie van overheidswege op een aantal wettelijke taken (zowel qua governance als financiering), die vanuit de evaluatie van deze crisis naar verwachting in

2022 consequenties kunnen hebben. De krapte op de Zeeuwse arbeidsmarkt blijft ook net als voorgaande jaren een punt van zorg. Dit geldt niet alleen voor (jeugd)artsen, maar voor meer specialistische functies binnen de GGD.

In 2022 zal ook de uitgestelde Omgevingswet van kracht worden. GGD Zeeland wil gemeenten optimaal ondersteunen met gericht advies over de gezonde leefomgeving. Hiervoor werken we intensief samen met de VRZ en RUD.

Afwijkingen 2e Berap
De GGD Zeeland heeft aangeven dat ze onderdelen, als gevolg van jarenlange bezuinigingen en steeds grotere uitdagingen (bijvoorbeeld op het gebied van infectieziekte bestrijding en milieugezondheidsvraagstukken), de bodem hebben bereikt. Ze geven aan dat de huidige financiële middelen die zij ontvangen van de dertien Zeeuwse gemeenten ontoereikend zijn. Er zijn extra middelen nodig om de basis van de organisatie op orde te krijgen. Op deze wijze kunnen ze in de toekomst uitvoering blijven geven aan de verantwoordelijkheden op het gebied van gezondheid en preventie voor de Zeeuwse gemeenten en inwoners. Vanuit GGD Zeeland wordt hiervoor een begrotingswijziging opgesteld die eind van dit jaar in de raad wordt behandeld.

Programma 4 – Bestuur en veiligheid

Speerpunten

4.1 Dienstverlening en communicatie
De gemeente Sluis staat voor een effectieve, klantvriendelijke en goed functionerende dienstverlening. Het strategisch communicatie frame (2019-2022) geeft team Communicatie de ruimte om snel te kunnen acteren in een wendbare en snel veranderende omgeving. In 2022 wordt de communicatie verder op orde gebracht. Iedereen communiceert: burgers, de raad, het college en ambtenaren. Als team Communicatie ondersteunen wij deze verschillende belanghebbenden en zijn we sparringpartner.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Afwijkingen 2e Berap
We streven naar een digitale dienstverlening die voor iedereen, zowel intern als extern, toegankelijk is.	Er wordt beleid opgesteld en geïmplementeerd op het gebied van digitale toegankelijkheid met een focus op webformulieren en PDF-bestanden.	Dit wordt opgenomen in het strategisch informatiebeleid.

4.2 Veiligheid
We zetten in op een veilige woon-, verblijfs- en leefomgeving; een gemeente waar bewoners en bezoekers zich veilig voelen.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Afwijkingen 2e Berap
Voorkomen van calamiteiten, crises en verstoringen.	Ontplofbare Oorlogsresten (OO, voorheen niet gesprongen explosieven): door ontwikkelingen op het gebied van explosievenopsporing, wetgeving en de oprichting van het Kenniscentrum explosieven is er veel veranderd binnen de opsporing van ontplofbare oorlogsresten. Het huidige NGE beleid wordt naar aanleiding van deze ontwikkelingen herzien.	In december 2022 bieden wij u het Integraal Veiligheidsplan 2023 aan. Zoals toegelicht in de informatieve raadsbijeenkomst op 20 september 2022, is een van de accenten voor 2023 de Realisatie bommenkaart ontplofbare oorlogsresten. Wij zijn daarnaast doende met de voorbereidingen voor de ruiming van een explosief in Breskens, die eind dit jaar plaatsvindt.

4.3 Bestuurlijke samenwerking
We hebben te maken met diverse gemeente-overstijgende vraagstukken. We zoeken daarbij actief samenwerking op met andere partners (overheid, maatschappelijke instanties en bedrijfsleven) om samen sterker te staan, kennis te delen, kwetsbaarheid weg te nemen en efficiencywinst te behalen. Bestaande samenwerkingsverbanden worden daarom verder uitgediept.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Afwijkingen 2e Berap
4.3.1 Bestuurlijke samenwerking Gezamenlijke kracht, efficiencywinst en minder kwetsbaarheid.	Actieve deelname in samenwerkingsverbanden op diverse niveaus, zoals: - regionaal: Zeeuws-Vlaamse gemeenten, Onbegrensd Zeeuws-Vlaanderen (samen met bedrijfsleven), Toekomstige zorg enz. - Zeeuws: VZG, OZO. Continuering OZO. Op 8 november 2018 besloot de gemeenteraad bij het vaststellen van de begroting 2019 tot deelname aan het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). Hiervoor is een structurele jaarlast opgenomen van € 1 per inwoner. Zoals bij aanvang afgesproken, vond na 2 jaar een evaluatie plaats. Het eindrapport 'Zeeuwse samenwerking naar vlieghoogte' ontving de raad 26 februari 2021. Uit de evaluatie blijkt dat het OZO een stevige basis legt voor bundeling van Zeeuwse krachten bij regionale opgaven en lobbythema's. Ook worden aanbevelingen gedaan om de resultaten van het OZO verder te vergroten, waaronder meer aansluiting bij de volksvertegenwoordigers. Op basis van het rapport stellen wijvoor de samenwerking met het OZO te continueren. Financieel brengt dit geen nieuwe gevolgen voor de meerjarenbegroting met zich mee (bedrag is structureel geraamd).	<u>Onbegrensd Zeeuws-Vlaanderen</u> Medio 2022 heeft er een evaluatie plaatsgevonden. Tevens is er een werkplan voor de komende jaren opgesteld en is er een besluit genomen over de voortzetting. <u>Toekomstige Zorg ZVL</u> De voortgang van TZZV heeft door de ontwikkelingen binnen de Zeeuwse Zorgcoalitie en door de gemeenteraadsverkiezingen enige tijd stilgelegen. Op 1 september heeft er een bestuurlijk overleg plaatsgevonden waarin de intentie is uitgesproken om een doorstart te maken. Er wordt nu in beeld gebracht op welke manier dat het beste kan. Medio november 2022 verwachten we meer duidelijkheid hierover. <u>Regiovisie ZVL</u> De strategische Regiovisie en de werkagenda zijn inmiddels vastgesteld. In 2023 gaan we verder met de uitwerking en invulling hiervan. Om dit proces meer slagkracht te geven stellen we als 3 gemeenten een programmamanager aan. Deze programmamanager is verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering en rapporteert hierover aan de stuurgroep. Uitgangspunt hierbij is dat uitvoering geven aan deze 'Oost-West focus' zoveel mogelijk aansluit bij de andere regionale samenwerkingsverbanden zoals oa het North Sea Port district. Voor de inzet van

	- grensoverschrijdend: samenwerking met de gemeenten Maldegem, Knokke-Heist, Damme en Sint Laureins (GOS). Het verbinden van de Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen, de werkagenda North Sea Port District en de Regiodeal Zeeuws-Vlaanderen tot een sterk streekproces en een gezamenlijke, Zeeuws-Vlaamse strategische agenda en lobbytraject.	deze programmamanager in 2023 wordt €40.000,- geraamd. <u>Regiodeal</u> Voor 15 november 2022 moet de eerste aanzet voor de aanvraag voor de nieuwe Regiodeal Zeeland worden ingediend bij het Rijk. De Economic Board neemt het voortouw hierbij. De nieuwe Regiodeal focust zich op de problematiek in het NOVEX-gebied North Sea Port District. Ook landgrensoverschrijdende samenwerking speelt een belangrijke rol in de aanvraag. Daarmee bouwt de nieuwe Regio Deal voort op de vorige twee en legt daarbij specifieke accenten op een drietal majeure opgaven / pijlers: I. (be)leefbaarheid en gezondheid II. verbindingen en mobiliteit III. talent en innovatiekracht
		Introductie en versterken Burgerparticipatie In juli heeft ons college besloten om te gaan werken met kernwethouders die regelmatig de diverse kernen in Sluis bezoeken. Recent is tevens besloten om een community-platform in te richten waarvan de kernen, afzonderlijk en met elkaar, gebruik kunnen maken om de gemeenschappen in de kernen te versterken. Door de raad is in zijn vergadering van september tevens besloten om het fenomeen burgerberaad verder uit te werken in het kader van de op te stellen duurzaamheidsagenda. In de tweede helft van 2023

		zullen we de opgedane ervaringen evalueren en benutten voor de verdere invulling van burgerparticipatie.

2. Financiële afwijkingen

In deze paragraaf wordt conform de rapportagegrens van de financiële verordening ingegaan op de financiële afwijkingen groter dan € 50.000. Daarnaast wordt er in alle gevallen een toelichting gegeven op bijstellingen van investeringskredieten, mutaties van de reserves en de inzet van de stelposten.

Energielasten
De energietarieven zijn wereldwijd omhoog geschoten. Er is een eerste inschatting gemaakt wat dit betekent voor de energielasten van de gemeentelijke gebouwen. In 2022 is er een totaalbudget beschikbaar van € 763.000. Onze inschatting is dat er ca. 50% meer budget benodigd zal zijn. Tegelijkertijd is bekeken of de raming nog overeenstemt met het werkelijke verbruik van de afgelopen jaren en is er tevens rekening gehouden met de energielasten als gevolg van de tijdelijke noodopvang Oekraïense vluchtelingen. Tezamen leidt dit tot een bijstelling van € 388.000 in 2022. Voor 2023 houden we rekening met een stijging van 60%, hetgeen een structurele bijstelling van € 481.000 betekent. Vanaf 2023 dient de stelpost Indexeringen (zie brief meicirculaire 2022) ter dekking van de extra energielasten.
Er zijn nog geen afrekeningen ontvangen op basis van het werkelijke verbruik en tarieven, dus het blijft een globale inschatting die zeker verder zal worden gemonitord in volgende rapportages.

Stranden
De benodigde budgetten voor het onderhoud en beheer van de stranden en duinovergangen zijn herbekeken en bijgesteld. Tegelijkertijd zijn de inkomsten voor het staangeld van de strandpaviljoens aangepast aan de werkelijke opbrengsten van de afgelopen jaren. Per saldo levert dit een structureel voordeel op van € 111.000.

Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen
De raad heeft sinds 2021 een aantal besluiten genomen aangaande Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen. Dit betreft met name de inzet van de aangevraagde subsidie vanuit de regiodeal en het besluit uit januari 2022 om € 400.000 beschikbaar te stellen voor de inrichting van een projectorganisatie. Hiervoor wordt een onttrekking gedaan aan de algemene reserve. De subsidie uit de regiodeal bedraagt € 413.000, waarbij de gemeente € 1.240.000 cofinanciering moet beschikbaar stellen (1/3 van de kosten is subsidiabel). De dekking van de cofinanciering wordt geëffectueerd door het omzetten van de resterende middelen in de voorziening Aantrekkelijk Oostburg naar de voorziening Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen.

De middelen in de voorziening Aantrekkelijk Oostburg komen voort uit het Interbestuurlijk Actieplan Bevolkingsdaling van het Rijk. Dit actieplan was gericht op de aanpak van de gevolgen van huishoudendaling voor de woningmarkt in enkele genoemde regio's, waaronder Zeeuws-Vlaanderen. In samenwerking met het ministerie voor Wonen, de provincie Zeeland, woningcorporatie Woongoed Zeeuws-Vlaanderen en onze gemeente is destijds een pilot voor de kern Oostburg voorbereid. Het doel van deze pilot was een kwaliteitsimpuls voor de woningmarkt in de kern Oostburg, waarbij ook het belang van het leggen van relaties met andere relevante beleidsterreinen en burgerparticipatie werden onderkend.

De doelstellingen, speerpunten en acties vanuit het project Aantrekkelijk Oostburg worden nu vanuit het programma Vitaal WZV danwel het project Integrale Gebiedsontwikkeling in Oostburg opgepakt. De verantwoording voor de besteding van de middelen verloopt via de accountant. Deze toetst de uitgaven aan de bestedingsdoelen. De bestedingsdoelstellingen en randvoorwaarden zijn in het programma Vitaal WZV nog steeds onverkort van kracht. We voorzien hierin geen belemmeringen.

In de voorziening Aantrekkelijk Oostburg zit op dit moment nog een bedrag van ruim 1,6 miljoen euro. Op 27 mei 2021 is reeds besloten om een bedrag van € 500.000 als cofinanciering voor de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen beschikbaar te stellen ten laste van de voorziening Aantrekkelijk Oostburg. Hierna resteert in de voorziening nog een bedrag van circa 1,1 miljoen euro. Deze middelen zijn bestemd voor de bovenstaande, met de Provincie, het Rijk en Woongoed overeengekomen bestemmingsdoelen.

Personele capaciteit grote projecten
Ten behoeve van de grote projecten zijn middelen noodzakelijk voor de personele capaciteit. In de begroting 2023 wordt hier in de paragraaf Grote projecten nader op ingegaan. In 2022 is hiervoor een bedrag van € 493.000 benodigd, te dekken door een onttrekking uit de algemene reserve.

Investeringskredieten
De volgende investeringskredieten worden bijgesteld:
- Renovatie IBA's 2021 en 2022 (GRP): als gevolg van hogere kosten voor de aanschaf/aanleg van IBA's dient het krediet verhoogd te worden met € 34.000. De hogere kapitaallasten worden gedekt binnen het GRP.
- Voor de vervanging van de geluidsinstallatie in het Belfort is een krediet van € 45.000 benodigd. Tevens wordt hiervoor een onderhoudscontract afgesloten van € 2.350 per jaar.

Stelposten
In de begroting zijn diverse budgetten afgeschermd in de vorm van (positieve) stelposten, in afwachting van concrete bestedingsdoelen. Deze zijn merendeels gevormd vanuit besluitvorming via Kadernota en circulaires Gemeentefonds (algemene uitkering, o.a. taakmutaties). In deze rapportage worden de volgende stelposten ingevuld:
- vanuit de Kadernota 2020-2024 resteert nog een bedrag van € 120.000 voor de invoering van de omgevingswet. Deze wordt nu toegevoegd aan het invoeringsbudget en (indien besteding in 2022 uitblijft) via de slotwijziging 2022 overgeheveld naar 2023.
- vanuit de meicirculaire 2021 en 2022 zijn bedragen beschikbaar gesteld voor de invoering van de wet Inburgering. Dit totaalbedrag van € 21.000 wordt toegevoegd aan het budget Inburgering.

Rentelasten
De rentelasten voor de langlopende geldleningen komen hoger uit dan geraamd. Dit vraagt een bijstelling van € 320.000. Door de lage rentetarieven in 2022 is er een voordeel op rente voor kort geld te verwachten van € 18.000.

Belastingen
Eind september zijn door Sabewa bijgestelde prognoses verstrekt over de verwachte opbrengsten in 2022. Deze geven het volgende effect:

Hondenbelasting	€ 6.000 -/-
Reclamebelasting	€ 16.000
Precariobelasting	€ 21.000
Forensenbelasting	€ 1.563.000
Onroerendezaakbelasting	€ 505.000
(Water)toeristenbelasting	€ 417.000
Totaal	€ 2.516.000

Deze prognoses laten ook een hogere opbrengst Afvalstoffen- en Rioolheffing zien. Deze worden verrekend met de voorzieningen Afval en Riool.

Prognoses van de opbrengsten parkeerbelastingen en de baten lijkbezorging zijn nog niet beschikbaar. Eventuele verschillen hierin worden uitgewerkt in een latere wijziging.

Toerisme
In 2021 is er € 60.000 beschikbaar gesteld voor opleiding in het kader van gastheerschap ten behoeve van de uitvoering visie streekpromotie/gastheerschap. De uitgaven hebben in 2021 als gevolg van COVID niet plaatsgevonden. In de jaarrekening 2021 is hier in de verschillenanalyse over gerapporteerd. Hierdoor is het niet bestede budget onderdeel geworden van het rekeningresultaat 2021 en toegevoegd aan de algemene reserve. De uitgaven voor gastheren, marketingplan en e-opleiding zullen in 2022 plaatsvinden. De dekking komt uit de algemene reserve.

Masterplan Nieuwvliet
Voor de uitvoering van het Masterplan Nieuwvliet heeft de raad € 4.150.000 beschikbaar gesteld, waarvan 50% uit de voorzieningen rood voor rood en rood voor groen, en de andere 50% uit de regiodeal. In 2021 is hiervan reeds € 114.000 besteed. De vorming van beide voorzieningen en de regiodeal vindt plaats door (nog te) ontvangen bijdragen van projectontwikkelaars en bevoorschotting van de regiodeal-subsidie door de provincie Zeeland.
In 2022 worden de volgende bedragen ontvangen en toegevoegd aan de voorziening en regiodeal ter dekking van de uitvoering van de diverse projecten:

- bijdragen voor plan Lampzinspolder ihkv rood voor rood:	€ 1.497.610
- bijdragen voor plan Lampzinspolder ihkv rood voor groen:	€ 298.138
- subsidie regiodeal provincie Zeeland:	€ 232.810
Totaal ontvangen ter dekking Masterplan Nieuwvliet	€ 1.795.748

De gemeente moet een wijzigingsverzoek indienen bij de provincie, omdat alle zes projecten anders worden uitgevoerd dan verwoord in de oorspronkelijke aanvraag Regiodeal van juli 2020. Het college heeft besloten project A2 (Beleefbare Pier) niet uit te laten voeren. Voor het besteden van de vrijkomende middelen van dit project is nagedacht over alternatieven die passen bij de doelstellingen ‘toegankelijk’ en ‘beleefbaar’. De vrijkomende middelen van € 209.000 van project A2 zullen worden doorgeschoven naar project A1 (Entree duinen bij de Strandganger).

Waterdunen
Conform de afspraken is er jaarlijks een budget beschikbaar van € 125.000 voor onze bijdrage in het onderhoud van Waterdunen. Gezien de opening van Waterdunen pas medio dit jaar heeft plaatsgevonden kan in 2022 worden volstaan met een bijdrage van € 66.000, waardoor er eenmalig een voordeel ontstaat van € 59.000.

Verkoop pand en gronden
De verkoop van een pand in Eede en van gronden in Aardenburg levert netto € 202.000 aan inkomsten op.

Vrijval afschrijvingen
Voor 2022 is een investeringskrediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van een MFC in IJzendijke. De realisatie zal onderdeel uitmaken van Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen. De voor dit jaar geraamde afschrijvingslast van € 95.000 valt vrij. Vanaf 2023 is het volledige afschrijvingsbedrag van € 175.000 jaarlijks opgenomen in de begroting.

Wegen
Tussen het Waterschap en de gemeente is er op basis van de wet Herverdeling wegenbeheer een jaarlijkse bijdrage verschuldigd door de gemeente. Op basis van het in de wet genoemde indexpercentage van 3,125% kan het budget met € 72.500 naar beneden worden bijgesteld.

Dividend PZEM
Er is een geactualiseerde prognose ontvangen van de te ontvangen (vrij te besteden) dividend van PZEM. Ten opzichte van de vorige prognose is het volgende veranderd:

	2022	2023	2024	2025	2026
Raming na 1e berap 2022	174.000	242.000	257.000	368.000	368.000
Geactualiseerde prognose	369.000	359.000	343.000	351.000	344.000
Verschil	195.000	117.000	86.000	-17.000	-24.000

De aangepaste prognose zal worden verrekend met de bestemmingsreserve. De te ontvangen dividend die wordt benut voor de aflossing van de lening voor GBE Aqua BV blijft ongewijzigd.

Septembercirculaire 2022
De septembercirculaire 2022 is gepubliceerd in de week van Prinsjesdag. De (financiële) uitwerking hiervan vergt enige tijd en zal middels een separate brief worden aangeboden aan de raad. Uitgangspunt daarbij is dat taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen worden omgezet in budgetten (stelposten) en dat de mutatie in de vrij besteedbare ruimte wordt verrekend met de egalisatiereserve algemene uitkering. Er zal derhalve geen effect zijn op het begrotingssaldo.

Toetsen constructieve gegevens
Het toetsen van constructieve gegevens wordt extern uitbesteed. De lasten hiervoor bedragen € 50.000.

Reisdocumenten
Na corona is de verkoop van reisdocumenten aan Nederlanders wonend in het buitenland het afgelopen jaar fors gestegen. De verwachting is dat dit een meeropbrengst van € 185.000 oplevert. Daar tegenover staat dat ook extra leges voor de reisdocumenten afgedragen moeten worden aan het Rijk; € 92.000. Per saldo een verwacht positief resultaat van € 93.000.

Premies verzekeringen wethouders
De premies verzekeringen voor wethouders kennen jaarlijks een grillig verloop. Voor 2022 wordt verwacht dat de uitgaven € 50.000 lager zijn dan begroot.

Leges bouwvergunningen
Naar verwachting zullen de leges bouwvergunningen met € 400.000 achterblijven op de begroting. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een latere aanvraag (en hierdoor ook verstrekking) van vergunningen voor woontorens in het Havengebied Breskens. Deze verwachte leges schuiven door naar 2023.

Onderhoudslasten ICT
De tarieven voor ICT-licenties en het aantal licenties zijn de afgelopen jaren fors gestegen. Daarnaast is overgegaan tot de aanschaf van Cyber Security software en is een contract voor de ondersteuning daarvan afgesloten. De benodigde budgetten voor onderhoud ICT zijn opnieuw bekeken en bijgesteld. Structureel levert dit een nadeel op van € 120.000 waarvan

€ 55.000 aan prijsindexaties toegeschreven kan worden. Vanaf 2023 dient de stelpost Indexeringen (zie brief meicirculaire 2022) ter dekking van de extra lasten van € 55.000.

Schoonmaak en glasbewassing
De tarieven voor schoonmaak en glasbewassing van de gemeentelijke gebouwen zijn geactualiseerd en geïndexeerd. Voor 2022 heeft dit een nadelige impact van € 149.000 en structureel heeft dit een minimale impact van € 138.000. Vanaf 2023 dient de stelpost Indexeringen (zie brief meicirculaire 2022) ter dekking van de extra lasten.

Voorziening wachtgelden wethouders
Na de laatste gemeenteraadsverkiezingen is er voor één voormalige wethouder een wachtgeldverplichting ontstaan. Het benodigde bedrag van € 160.000 voor de volledige looptijd, moet worden toegevoegd aan de voorziening wachtgelden wethouders.

Overige afwijkingen
Conform de bepaling in de financiële verordening worden individuele afwijkingen < € 50.000 niet nader toegelicht in de Bestuursrapportage. Bij elkaar opgeteld bedragen deze afwijkingen per saldo € 177.000 nadelig in 2022. De oorzaken zijn divers. Deels betreft het indexaties, deels betreft het bijstellingen in het kader van realistisch begroten hetgeen moet worden beschouwd als een continu proces en verder bijdraagt aan het financieel in control zijn. Te denken valt aan:

- Zakelijke lasten en verzekeringen
- Legionellaspoeling en ongediertebestrijding
- Project Gebruiksoppervlakte
- Accountantskosten

De overige wijzigingen zijn kleiner van omvang en betreffen actualisaties van budget.

Financiële samenvatting

In onderstaande tabel is een samenvatting gemaakt van de financiële afwijkingen in deze Bestuursrapportage. Indien er dekking aanwezig is of de aanpassing reeds meegenomen is in de begroting 2023, is het bedrag € 0.

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Energielasten	-388	0	0	0	0
Stranden	111	111	111	111	111
Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen	0	0	0	0	0
Personele capaciteit grote projecten	0	0	0	0	0
Investeringskredieten	9	12	12	12	12
Stelposten	0	0	0	0	0
Rentelasten	-302	0	0	0	0
Belastingen	2.516	0	0	0	0
Toerisme	0	0	0	0	0
Masterplan Nieuwvliet	0	0	0	0	0
Waterdunen	59	0	0	0	0
Verkoop pand en gronden	202	0	0	0	0
Vrijval afschrijvingen	95	0	0	0	0
Wegen	73	71	57	42	17
Dividend PZEM	0	0	0	0	0
Toetsen constructieve gegevens	-50	0	0	0	0
Reisdocumenten	93	0	0	0	0
Premies verzekeringen wethouders	50	0	0	0	0
Leges bouwvergunningen	-400	400	0	0	0
Onderhoudslasten ICT	-120	-65	-65	-65	-65
Schoonmaak en glasbewassing	-149	0	0	0	0
Voorziening wachtgelden wethouders	-160	0	0	0	0
Overige afwijkingen	-177	-166	-273	-286	-282
Totaal	**1.462**	**363**	**-158**	**-186**	**-207**

De 2e Bestuursrapportage 2022 leidt tot een totaalbedrag aan afwijkingen van € 1.462.000 voordelig. Dit bedrag wordt ten gunste van de Algemene Reserve gebracht.